

4. február – Svetový deň boja proti rakovine

Podľa Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) na rakovinu v rokoch 2005-2015 zomrelo približne 84 miliónov ľudí. Pritom mnohým rakovinovým ochoreniam sa dá predísť, ak sa odstránia hlavné rizikové faktory, akým je napríklad aj fajčenie.

Podľa údajov z Národného centra zdravotníckych informácií patria nádory dlhodobo medzi 2. najčastejšiu príčinu smrti s podielom okolo 25%.

Na Slovensku v roku 2014 zomrelo 13 643 osôb so zhubným nádorom alebo s nezhubným nádorom, ktorého lokalizácia bola klinicky veľmi závažná. Výskyt zhubných nádorov v celej populácii stúpa. Podľa lokalizácie zhubných nádorov z odhadov onkoportálu GLOBOCAN v roku 2012, bol na prvom mieste u mužov, a u žien na druhom mieste, kolorektálny karcinóm. U žien patrilo prvé miesto rakovine prsníka.

Rakovina hrubého čreva a konečníka by v priemyselne rozvinutých krajinách už dnes vôbec nemala existovať. Kým sa z neškodného slizničného polypu vyvinie zhubný nádor, uplynie 10 a viac rokov. Máme teda dost času na jeho zistenie i odstránenie. Pre vyšetrenie konečníka a hrubého čreva je dnes už dostupná kolonoskopia, ktorá je síce nepríjemná, ale dokáže včas prípadný problém zistiť a odstrániť. Rakovina sa teda nedokáže nepozorovane schovať, ak ju aktívne hľadáme. Prezrádza sa pomerne skoro, keď je ešte liečiteľná, neviditeľným krvácaním do stolice. Tieto minimálne množstvá krvi v stolici taktiež vieme zistiť lacným a dostupným testom na skryté krvácanie v stolici.

Ochorenie prudko narastá po päťdesiatke. Znamená to, že máme pomerne presne definovanú populáciu, u ktorej to môžeme hľadať. Máme teda čas, máme spôsoby a vieme aj u koho ochorenie hľadať, ale napriek tomu patrí stále k najčastejšej príčine úmrtia na zhubné ochorenia.

Najjednoduchšou metódou je chodiť na pravidelné preventívne prehliadky k svojmu praktickému lekárovi raz za dva roky. Imunotest dostanete zadarmo, nevyžaduje žiadne diétne obmedzenia pred testovaním a stačí odobrať vzorky z jednej stolice. Vyhodnotiť ho dokáže lekár či zdravotná sestra za 5 minút. Ak tento postup dodržíte od veku 50 rokov, je iba minimálna šanca, že by sa vo vašom hrubom čreve dokázal vyvinúť zhubný nádor s fatálnymi dôsledkami. Tento postup je ošetrený aj zákonom a každý poistenec na Slovensku ktorý má viac ako 50 rokov má túto možnosť k dispozícii raz za dva roky zdarma.

Prečo teda ostáva vyšetrených ani nie 20% populácie nad 50 rokov ak spoločnosť zabezpečila všetky materiálne a legislatívne podmienky na vyšetrenie?

Preto by mal každý človek, ktorý do siahol 50 rok života, navštíviť lekára a nechať sa vyšetriť, pretože akokoľvek môže byť pre nás preventívne vyšetrenie nepríjemné, môže nám zachrániť život!

Mgr. Mária Gešperová

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom vo Vranove nad Topľou

